

zbytek kupní ceny 160.000 marek něm. byla bez prodlení, t. j. dne 1. června 1920 zaplatila, jinými slovy příslušný peníz v německých markách, jehož jest zapotřebí k opatření tolika československých korun, kolik bylo dne 1. června 1920 lze za 160.000 marek dostat. K této žádosti byla žalobkyně oprávněna, jelikož žalovaná strana se zaplacením uvedeného nedoplatku kupní ceny byla v prodlení, jehož nepříznivé následky nemůže přesunouti na žalobkyni, která dle zjištění nižších soudů své smluvní povinnosti dostala. Žalobkyně ani nebyla s to uvéstí onu číslici říšsko-německých papírových marek, kterých bude k účelu shora uvedenému zapotřebí, neboť tuto cifru bude lze vypočísti teprve podle kursu československé koruny na berlínské peněžní burse v d e n s k u t e č n é h o zaplacení, při čemž bude ovšem nerozhodno, jakým způsobem se zaplacení stane, totiž zda přímo či akreditivem. Jistou neurčitost bylo by lze shledati v tom, že v prosbě změněné žaloby není zvlášť uvedena bursa, která má býti pro přepočtení rozhodnou. Ale v tomto směru mezi stranami sporu nebylo a jelikož přichází, jak již shora uvedeno, v úvahu jen peněžní bursa berlínská, bylo tento nedostatek jednoduše napravití doplňkem v rozsudečném nálezu, jenž jest přípustným, jelikož tím dle toho, co právě bylo uvedeno, není porušen předpis Šu 405 c. ř. s., dle něhož soud není oprávněn, straně něco přiknouti, co nebylo navrženo. Stačí že návrh učiněn byl tak, že o jeho obsahu nejsou nižádné pochybnosti.

Čís. 3549.

Bylo-li služebností chůze nabyto pro vlastníka určitého domu, zahrnuje v sobě i oprávnění napotomních nájemníků domu.

(Rozh. ze dne 27. února 1924, Rv I 1753/23.)

Vlastník usedlosti č. p. 134 v M. domáhal se na žalovaných zjištění, že přísluší jemu a o b y v a t e l ů m domu č. p. 134 právo stezky po pozemcích žalovaných, že žalovaní jsou povinni to uznati a obyvatelům domu č. p. 134 to dovoliti, jakož i svoliti, by služebnost byla knihovně vložena. O b a n i ž š í s o u d y vyhověly žalobě potud, že přiznaly právo služebnosti pouze žalobci.

N e j v y š š í s o u d uznal dle žaloby.

D ů v o d y:

Aby mohlo býti posouzeno, zdali dovolací důvod čís. 503 čís. 4 c. ř. s. jest opodstatněn, sluší říci už úvodem, že právoplatnými rozsudky nižších stolic bylo uznáno právem, že žalující straně jako vlastníci usedlosti č. p. 134 v M. přísluší p r o n i právo choditi tam a zpět po stezce po pozemcích žalované strany, že žalovaná strana jest pod práva důhonem do 14 dnů povinna, by výkon této služebnosti vlastníků usedlosti čís. 134 v M. dovolila, každého zkracování této služeb-

nosti se zdržovala a svolila, aby podle tohoto rozsudku tato služebnost stezky ve vl. čís. 134 na usedlost čís. 135 v M. jako služebný statek ve prospěch usedlosti čís. 134 v M. jako panujícího statku byla vyznačena. Žalující strana domáhala se však svým návrhem, aby tato služebnost příslušela také obyvatelům domu čís. 134 v M., a jelikož i odvolací rozsudek rozhodl o této části žalobního návrhu zamítavě, spatřuje v tom dovolatel dovolací důvod čís. 4 Šu 503 c. ř. s. Dovolateli sluší přisvědčiti, že je tento důvod opodstatněn. Podle Šu 492 obč. zák. právo ku stezce zavírá v sobě právo po stezce choditi, lidmi se dáti po ní nositi, nebo jiným lidem dáti k sobě přicházeti. Odvolací soud opíraje se o zjištění, podle kterého v domě čís. p. 134 v M. až do doby, kdy usedlost koupila žalující strana v roce 1914 nebydlili nájemníci, nýbrž pouze žalobce a jeho předchůdci v držbě s příslušníky svých rodin, míní, že není skutkového podkladu, by služebnost mohla býti pokládána za vydrženou také ve příčině obyvatelů domu čís. 134 v M. bez rozdílu. Tím odvolací soud přehlíží právní podstatu služebnosti jím samotným žalující straně přisouzené. Jeť dle Šu 477 obč. zák. takto žalující straně jako vlastníci usedlosti zřízená služebnost stezky, gruntovní služebností, nemající podle toho, co bylo odvolacím soudem zjištěno, právní povahy ani osobní ani nepravidelné služebnosti ve smyslu Šu 479 obč. zák., je tedy její výkon spojen s vlastnictvím nemovitosti. Proto se její výkon neurčuje osobními potřebami dočasného vlastníka panující usedlosti, nýbrž věcnými potřebami panující usedlosti, bez ohledu, kým je usedlost obhospodařována nebo obývána, ať již je to vlastník sám nebo osoba, která právo, v usedlosti bydlet, odvozuje od práva vlastnickova. Nejde o osobní služebnost žalobce, neboť on jí nenabyl jako osoba, nýbrž jako vlastník určité nemovitosti, se kterou jest služebnost spojena; neměla by pro jeho vlastní osobu nijakého právního významu. Tomuto právnímu pojetí nevádí předpis Šu 1453 obč. zák., jak bylo v prvé stolici namítáno. Není to ani, jak byla rozsudky nižších stolic přisouzena, osobní. t. j. doživotní služebnost žalobcova, nýbrž jest to vlastníkem panující usedlosti nepřetržitým třicetiletým užíváním pro řečenou usedlost vydržená služebnost (§ 485 obč. zák.). Přihlédne-li se ku zákonitému rozsahu takovéto služebnosti podle předpisu Šu 492 obč. zák., sluší uznati, že dovolateli přisouzená služebnost vztahuje se i na dočasné obyvatele v domě panující usedlosti bydlící, poněvadž byla zřízena ve prospěch vlastníka usedlosti jako domovní služebnost. Z toho plyne, že je žalobní nárok opodstatněn i ve příčině oné části, ohledně které bylo odvolacím soudem rozhodnuto zamítavě.

Čís. 3550.

Ke zdůvodnění nároku na náhradu škody nestačí samo o sobě porušení nějaké normy. Má-li protiprávní jednání založiti nárok na náhradu škody, musí jím býti porušeny právě jenom ony zájmy, které jsou chráněny dotyčnou normou.